

שמו של משה לא נזכר בפרשת תצוה, ובאמת בהרבה סדרות לא נכתב שם משה [עקב, ראה, שופטים, כי תצא, וצבים], מ"מ נמלך רצה מזוהר דלא נכתב שמו של משה רבינו בכל פרשת המשכן בלבד מתחילתו דכתיב וידבר ה' אל משה לאמור וגו' ויקחו לי תרומה, אבל אח"כ בפרשת ציוו המשכן וכליו לא נזכר שמו בין בפרשת תרומה בין בפרשת תצוה, והטעם משום דאמר משה להקב"ה לאחר חטא העגל, מחני נא מספרך אשר כתבת אם לא תמחול חטא העגל, ואף שהקב"ה מחל על חטא העגל מ"מ קללת חכם אפילו על תנאי הוא חל, והטעם שדוקא בפרשת תצוה לא הוזכר שמו, כי פרשת מנורה ונר תמיד של נר המערבי הוא עדות שהשכינה שורה בישראל, ובשעת חטא העגל סילק הקב"ה השכינה ואפילו לאחר שמחל על חטא העגל עדיין היה משה מבקש שהשכינה ישרה בישראל והקב"ה אמר לו פני לכו והניחותי לך פרש"י שהשכינה ישרה בישראל, והעדות היא המנורה, ולכן דוקא בפרשת המנורה לא הוזכר שמו של משה להורות שתפילתו נתקבלה כיון שמסר נפשו על הענין במה שאמר מחני נא וגו'.

יש רמז מחני נא מספרך"ך הפרשה העשרים של התורה דהיינו תצוה, וכן מרומז אשר בגימ' תצוה.

ואתה תצוה:

ואתה תצוה בגימ' בראשית ובגימ' וידבר ה' אל משה לאמר עם האותיות, בשביל ישראל ובשביל משה שנקרא ראשית, [עי' ילקוט לאונוני נחש"ת נח שת ואתה שמשה תיקן מי נח מחני נא] רעיא מהימנא, משה גנוז בפרשה כמו שם ה' הגנוז במגילה, האור גנוז הכונה הוא היכא דאיכא מניעות אמנם יש השתוקקות לעשות רצון השי"ת לכן אף לפעמים אינו בהתגלות מ"מ האור נמצא שם בתוך תוכו, ועיין זלצניו הקדושים של החסד סופר [בתורת משה פרשת נצבים דף נ"ב:] קודם ר"ה שבאמת היו צריכים ונקמע קולו בבואו אל הקודש ביום הקדוש לבטל כל המקטריגים, אמנם בבגדי לבן לא היה פעמונים אעפ"כ בשעת זבחים מעביר ולבנים לובש, השכרון לב שבכהן שאינו יכול ליכנס לקוה"ק מחמת אין קטיגור נעשה סניגור היה חשוב מאוד, ולב נשבר ונדכה א' לא תבוה, ועי"ז ג"כ נתבטל כח הקליפות והסטי"א.

ואתה תצוה:

תצוה הוא ראשי תיבות צעקת הדל תקשיב ותושיע, להורות שיש חיוב על מנהיג הדור להתפלל ולעזור בכל האפשרי עבור העני והדל; את בני ישראל, את מלשון חיבור, אבל לזה צריכים הסיוע של בני ישראל שיעזרו להמנהיג שיוכל לעשות עבודת הצדקה והחסד שלו.

ואתה הקרב אליך את אהרן אהרן:

כ' נמלך הה"ד לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי כשאמר הקב"ה למשה ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך הרע למשה, א"ל השי"ת תורה שלי היתה ונתתיה לך שאלולי היא אבדתי לעולמי, ולכאורה קשה להבין הלא משה רצה הכהונה ומה השיב לו הקב"ה בנוגע לתורה, וכתב צספר מלמד אנכרס דמבואר במדרש פרשת שמות שמה לא היה יכול להיות כהן כי הרג המצרי והורג נפש אפילו בשוגג לא ישא את כפיו, א"כ משה הבין למה אינו כהן גדול, אלא דקיי"ל גדול המחטיאן יותר מן ההורג [רש"י פרשת כי תשא], ואהרן היה הגורם שכלל ישראל יעשו העגל והחטיאם לזה, א"כ גם הוא אינו ראוי לכהונה מק"ו אם ההורג אינו ראוי לכהונה כל שכן המחטיאן, ולכן הקשה למשה למה אהרן זכה לכהונה והוא לא זכה, לזה א"ל הקב"ה הלא בשעה שבקשת רחמים על כלל ישראל בחטא העגל אמרת "לי אמרת ואלהם" שכל עשרת הדברות בלשון יחיד נאמר דהיינו למשה ולא לישראל וזה היה לימוד זכות על בני ישראל, ועי"ז היה אהרן יכול להיות כהן ולא משה כי משה נצטווה בכל המצוות, וזה מה שאמר המדרש לולי התורה היה כל העולם נאבד מחמת חטא העגל ורק מחמת התורה שנתתי "לך" זה היה לימוד זכות על בני ישראל וממילא גם על אהרן, ושוב הוא יכול להיות כהן גדול ולא משה.

יקחו "אלוהי":

י"ל הטעם שמה היה צריך ליקח את השמן זית, כי ההסתכלות בנר השפיע כוחו של משה, וכמו שמצינו במפרשים [עי' לפנת פענח על הרמז"ס פ"ג מהל' תרומות ב"ד"ה וזה] שמה שהסתכל באוירא דא"י כמש"כ וראה בעיניך, וגם בנר המערבי

נשאר נצחי כמזוהר צספר הזכות לחי' הרי"ס פרשת בהעלותך, והטעם שנשאר נצחי כי נר מצוה ותורה אור, ותורה ומצוות הם הצחיות ולא תהא

פעמון ורמון:

עי' חת"ס פרשת פקודי בנוגע למחלוקת הראשונים האם הפעמון היה אצל הרמון או הרמון בתוך הפעמון, שאלו ואלו דא"ה, יש לשה"ר על חבירו ויש לשה"ר על עצמו עי"ש. עוד י"ל הרמון ענין השתיקה לתקן הלשה"ר והפעמון על מה שהיה צריך לדבר ולא דיבר כמבואר בזה"ק פרשת תזריע שיש לשה"ר ויש מניעת לשון טוב ג"כ חטא, ועל זה בא הפעמון המשמיע קול

שמן זית זך:

לכאורה קשה למה כ' "זית" בלשון יחיד, הול"ל שמן "זיתים" וכמו שמצינו הלשון דבש תאנים בלשון רבים, וכ' צננים יפות לתרץ בדמדבר לא היו להם שמן זית כי לא היה שם מקום זריעה כלל, וצ"ל שקנו מן הנכרים התגרים, אמנם קשה הלא נכרי מטמא כטומאת זב, וא"כ איך יכלו להשתמש בשמן טמא, לכך צייתה התורה שיקחו שמן של זית אחד הפחות מכביצה, ופחות מכביצה אינו מקבל טומאה, וממילא אם יעשו כל זית לחוד, לא יקבל הזית טומאה בפני עצמו והשמן טהור, ולכן לא כתב שמן זיתים, דאם היה לוקח שני זיתים היה יותר מכביצה והיה מקבל טומאה ממגעו של נכרי, לכן כתיב זית בלשון יחיד. ונחמס סופר כתב ליישב לפי דחז"ל שבשמונת ימי מילואים היה נס שהשמן היה דולק ממעט שמן [דוגמת הנר המערבי בזמן שביהמ"ק היה קיים ובנר חנוכה], ולכן כתיב שמן זית ששמן של זית א' היה מספיק בשביל משה, ולפי"ז א"ש למה כתיב ויקחו "אליך", שלכאורה קשה הלא משה לא לקח לעצמו אלא בשביל הכהנים, אמנם לפי תי' הנ"ל א"ש שדוקא בימי המילואים שאז היה משה משמש ככהן גדול היה מספיק שמן "זית", אבל לדורות היו צריכים שמן זיתים.

כתיב למאור להעלות נר תמיד:

צספר תולדות ילמדו כתב רמז שביהמ"ק הראשון נתקיים ת"י שנה וביהמ"ק השני נתקיים ת"כ שנה, ושניהם נרמזים בכ"תי"ת למאור שאור המנורה יזרח בשני המקדשות, אמנם זה יהיה כתיב שלא יתקיים לעולם, אבל להעלות נר נצחי יהיה לעתיד לבוא בבית השלישי שיהיה בנין עדי עד, ויתקיים תמיד.

כתיב למאור ולא כתיב למנחות:

כתב החת"ס לפי"מ שאמרו חז"ל במגילה ו: לא יגעתי ומצאתי אל תאמן יגעתי ומצאתי תאמן, שדברי תורה אפשר לקנות אך ורק ביגיעה, כשקשה עליו לבוא ללמוד או שקשה עליו לצמצם מוחו ללמוד סוגיא קשה, ואעפ"כ הוא מיגע א"ע אזי יוכל להבין, אבל הני מילי בדברי תורה, וזה כתיב למאור היינו מאור התורה כמו שנאמר כי נר מצוה ותורה אור, ועל זה יש מצוה אם בחוקתי תלכו וכפרש"י שם שתהיו עמלים בתורה, אבל לא למנחות, לשאר מתנות טובות שהקב"ה חנן את האדם, כמו בריאות וחכמה ועשירות וכדומה, אינו כדאי לייגע עצמו יותר מן הצורך, כי הכל מיד הקב"ה וסייעתא דשמיא, וזהו כתיב למאור ולא כתיב למנחות.

והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה:

והקשה הגמ' יומא דף ע"ג: והא בשמות הי"ב שבטים לא כתיב אות צ', ומתוך דגם שמות האבות היו על האבנים ובשמו של יצחק איכא אות צ', ומקשה הגמ' והא ליכא אות ט', ומתוך דגמ' דעל האבנים היה כתוב "שבטי ישראל" עכ"ד הגמ', והקשו המפרשים למה לא הקשה מקודם על אות ה"ט שהוא קודם בא"ב לאות צ', ועוד קשה הלא אות ח' וק' ג"כ אינם בשמות השבטים ולמה לא הקשה מהם, ולמימי צספר כסס הלצי שהביא צסס החסד סופר שתי' דלכאורה קשה לשון הכתוב והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שהיה צריך לכתוב להיפוך ושמות בני ישראל יהיו על האבנים, ולכן טעה המקשן וסבר דשמות האבנים ג"כ נכתב ביחד עם שמות השבטים, וממילא לא היה קשה לו על ג' האותיות ח' ט' ק', שהרי ח' נמצא באבן אחלמה, ט' נמצא בפסדה, וק' בברקת ולא היה קשה לו אלא מאות צ' שלא נמצא לא בשבטים ולא בשמות האבנים, לכן תי' הגמרא שאין כונת הפסוק שיכתבו שמות האבנים על האבנים, אלא האבנים הם רמז על האבות הנקראים אבנים כמש"כ משם רועה אבן ישראל, והכונה ששמות

האבות הנקראים אבנים יהיו נכתבים על שמות השבטים, וממילא יש ח' צ' ק' משמו של יצחק, אבל היה קשה לו עדיין מאות ט', לזה השיב שהיה נכתב ג"כ שבטי ישורון וא"ש.

ועשו את בני אהרן לקדשו לכהן לו:

וקשה למה כתיב לקדשו הלא קדושת הכהן היה רק ע"י שמן המשחה ולא בבגדי כהונה [חוץ מבית שני שלא היה להם שמן המשחה], וי"ל לפי המבואר בגמ' זבחים דף פ"ח. דהשמונה בגדים כיפרו על כמה חטאים, הכתונת כיפר על שפיכת דמים [לכפר על חטא מכירת יוסף שרצו להרגו ולטבול את כותנתו בדם], המכנסיים כיפרו על גילוי עריות, המצנפת על גסי הרוח, אבנט על הרהורי הלב, חושן משפט על הדינים, אפוד על ע"ז, מעיל על לשון הרע, ציץ על עזות פנים, אמנם הכה"ג בעצמו היה צריך להיות קדוש וטהור בעיניו אלו אם רצה לכפר על אחרים, לכן כתיב מקודם לקדשו שהיה בקדושה ואח"כ יכול להיות לכהן לו.

והנה בציץ כתיב והיה על המצנפת אל מול פני המצנפת יהיה, כספר כתב סופר כ' ד"ל דכיון שהמצנפת בא לכפר על גסי הרוח וגאווה, אמנם במקום הציץ דכתיב בה קודש לה' מותר להתגאות, בבחינה ויגבה לבו בדרכי ה', שלא יתפעל ממה שאחרים אומרים ויתנהג דרכו בעבודת השי"ת ב"שטאלצקייט", וכמבואר בשו"ע ואל יבוש מהמלעיגים עליו, דהיינו כשצריך לעשות דבר המבואר בשו"ע יעשהו בלי התפעלות ממה שאחרים אומרים, וישמח לעשות רצון אבינו שבשמים.

ונתתה אותו לפני הפרכת וגו' לפני הכפרת:

כתב רש"י שמא תאמר שמזבח הקטרת היה משוך מכנגד הארון לדרום או לצפון ת"ל לפני הכפרת מכוון כנגד הארון מבחוץ, וקשה מהיכן יש הווי"א שיניחו המזבח הקטרת לדרום או לצפון, וכתב בספר ויקהל משה לפי דברי הא"י הקושש שבהיכל הפנימי היו ג' דברים המזבח המנורה והשולחן, כנגד בני חיי ומזוני, מנורה הוא חיי דכתיב נר ה' נשמת אדם ויפח באפיו נשמת חיים, השולחן הוא מזוני, ומזבח הקטרת הוא בני שנאמר בהושע [י"ד ז] ילכו יונקותיו ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון ומתרגום ריחון כריח קטורת בוסמיה, ומרמז לנו שמזבח הקטרת שהוא כנגד בני לא יהיה משוך לצפון דהיינו לעשירות הרוצה להעשיר יצפין מקום השולחן, ולא לתכמה הרוצה להחכים ידרים מקום המנורה, אלא שכן הכונה של חינוך הבנים יהיה מכוון נגד הארון והלוחות דהיינו התורה המצוות לא רק חכמה בלבד אלא ללמוד כדי לשמור ולעשות.

מאידך גיסא אמר רבי כ' אלעזר מזיקוב ז"ל שקשה לפי מה דמבואר בגמ' שם דהציץ מכפר על עזות פנים, הלא בפסוק כ' והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים ואמרו חז"ל אלו קדשים שקרבים בטומאה, ואיך יאמר הגמ' נגד פשוטו של מקרא, אמנם באמת הציץ מכפר על עזות, אמנם עיקר העזות הוא אצל "קדשי בני ישראל" אלו שחושבים דעתם לש"ש ומצטיינים בעזותם בחשבם שזה נוגע לקדושת ישראל, לזה בא עיקר הכפרה, דמצד אחד צריכים ויגבה לבו בדרכי ה' אמנם יש ליהזר מאותן עזי פנים שאומרים שכונתם לש"ש.

מערב עץ בוקר וגו':

במנחות פ"ט איתא שיעור של שמן חצי לוג לילי טבות הארוכים שהוא עשר שעות, והנה ידוע שהנס של נר המערבי היה שדלק כ"ד שעות, שהוא שלישי יותר מששה עשר שעות מלבד, וכ' החת"ס שזה רמז למה שאמרו חז"ל הידור מצוה

עד שלישי ובעי הש"ס שלישי מלגו או לבר ואזלינן לחומרא מלבד, וראיה מנר המערבי שהיה הידור במה שדלק שלישי יותר.

באמרי נועם איתא עה"פ וכיפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת הכפורים את בשנה וגו' דקאי על פורים דהוי כיו"כ פ, [עי' בגר"א דהחצי לה' וחצי לכם הוא השלימות של יוכ"פ ופורים], ויש להבין הענין בהקדם ענין גודל הקטורת והי"א סמנים, למצוא צפלי עץ חיים דיש י"א קליפות, ובי' מאמרות נברא העולם והי"א הוא המקשר, וידוע שמאמרות הוא ג"כ ענין הפרשה וזהו ענין העלמה של העולם שצריכים לגלות כבוד שמים בתוך העלמה, ולעומת זה יש י"א קליפות, ולכן קטורת מלשון התקשרות, וזהו ענין תכון תפילתי קטורת לפניך וגו', ולכן תיקן הרש"א ק י"א אמירת לכה דודי לכבוד שבת כי שבת מגלה ההעלמה הנ"ל, וזהו עבודת כה"ג ביו"כ פ, וזהו עבודת פורים כידוע מקדו"ל בתוך ההסתרה לראות השגחת אלקותו ית"ש, ועשרת בני המן והמן הם היו הקליפות שרצו לבטל את זה, [וי"ל ובהעלות אהרן את הנרות, לפמ"ש בשנת תשנ"ג שיש בזה ענין העלמה צריך להיות קטורת המקשר].

והבין עבודת הכה"ג שלאחר זריקת הדמים בקה"ק מבואר בפייט "שש" ועירה דם הפר ודם השעיר ואז עשה ההזאות על טהרו של מזבח, כמבואר בסוף הפרשה, וי"ל דזריקות הדם עשה במקום הקטורת, מקום ההתקשרות כנ"ל ובפרט החלבונו שבכא"א יש לו עליה, וכן דם הפר ודם השעיר שהוא לכפר על טומאת מקדש ובפנימיות הענינים הטומאה שבכא"א אבל אני ה' השוכן אתם בתוך טומאתם, וזה היה עבודת הכה"ג לכפר על הטומאה ולהעלותו לה', וזה היה עבודת מרדכי הצדיק מרי דכ"א ראש של הבשמים והקטורת לקשר בני ישראל אל ה' כמאמר חז"ל בן יאיר שהאיר עיניהם של ישראל בן שמעי בן קיש וכו', לכן מרומז בפסוק הנ"ל ענין יוכ"פ ופורים, שבכל המצבים אפשר להתקשר, [ועי' צלל יוסף ענין מזה ומזה הם כתובים].

"מיכאל" מספר התיבות בפרשתנו י"ל לפימש"כ בפרשה הקודמת מיכאל מעלה אפרו של יצחק לפני הקב"ה משה רבינו כשאמר מחני נא היה בחינת עקידת יצחק מס"נ לגמרי ומלאך מיכאל מעלה עבודה זו לפני כסא הכבוד ולכן השם משה בנסתר בגימ' מיכאל, ומזכירים משה ביום הקדוש כמו שמזכירים עקידת יצחק, ולכן אמר הכהן גדול ככתוב בתורת משה עבדך מפי כבודך.

בסוף פרשת תצוה כתיב ועשית מזבח קטורת, ורבים הקשו למה לא הביא המזבח קטורת בפרשת תרומה בין שאר הכלים, רק לאחר כל הבגדי כהונה הביא המזבח קטורת, וכתב המגן חממה דבכל הציונים כמו הארון אם אין ארון אין מניחים לוחות, אם אין מזבח אין מקריבין קרבנות, אם אין מנורה אין מדליקין הנירות, אם אין שולחן אין מניחין לחם הפנים, אבל במזבח קטורת קי"ל בזבחים דף נ"ט. דאם אין מזבח מניחים הקטורת על המחטה במקום המזבח ומקריבין אותה שם, נמצא דבאין מזבח קטורת במקומה אינו מעכב, לכן נכתב פרשת מזבח הקטורת שלא במקומה, להורות שלא במקומה ג"כ הקטורת אפשר להקריב. או י"ל דידוע שהקטורת היה סגולה לעשירות וממילא היה חשש שכונת הכהן לא יהיה לש"ש, אמנם לאחר לבישת בגדי הכהן הגדול שבאו לכפר על היראה הלב כמש"כ לעיל, ממילא היה אפשר להקטיר הקטורת בכונת הלב כראוי, לכן הוזכר מזבח הקטורת לאחר הבגדים.

כמה פרפראות על מגילת אסתר ועניני פורים

הפרטי שלי אני רחוק מזה, וי"ל דזהו מה שאומרים ברוכה אסתר בעדי, הלשון בעדי לכאורה אינו מובן, אבל לפי הנ"ל מובן שאנו אומרים שאסתר יהיה ברוכה כיון שעשתה בעדי ולא בעד עצמה, והנה באמת מרדכי מסר נפשו ג"כ בזה שלא כרע להמן, אבל ידוע מש"כ המפסיק שלכן לא נכתב נס אברהם שניצל מכבשן האש, כי הכניס עצמו לסכנה לשבר הצלמים, ולא

המגילה נקראת ע"ש אסתר המלכה ולא מגילת מרדכי, וכ' היע"ד כי בגמ' מבואר עה"פ זכרו תורת משה עבדי שהתורה נקראת ע"ש משה כי מסר נפשו עליה, ואסתר מסרה נפשה למען כלל ישראל לכן נקראת על שמה, [ושמעתי ממו"מ עה"פ רחוק מישועתי דברי שאגתי שאסתר התפללה בעד כלל ישראל ולא חשבה על עצמה כלל, וזה רחוק מישועתי דהיינו הישועה

לע"נ

הרה"ח ר' דוד אליהו בן הרה"ח ר' יוסף חיים גרינוואלד זצ"ל

לע"נ

הרה"ח ר' בנימין גייטש בן הרה"ח ר' ישראל חזנוביץ זצ"ל

היה לו להתגרות, ואף שהוא בעצמו עשה מצוה אבל אין כותבין דבר שאין בו הוראה לרבים, וכן מרדכי לא נכתב ע"ש כדי שלא ילמדו מההתגרות שלו, וזה הביאור ומאמר אסתר קים דברי הפורים האלה ונכתב בספר, אבל לא מאמר מרדכי זה לא נכתב בספר כדי שלא ילמדו ממנו.

ביום השביעי כטוב לב המלך בין, איתא במגילה דף י"ב. דיום השביעי קאי על שבת קודש, וקשה מנא ידעינן דהיתה בשבת אולי יום השביעי קאי באמת שהיה משתה שבעת ימים, וי"ל דאמרינן שם בגמ' דושתי אמר "אבא לקבל אלפא חמרא שתי ולא רוי והאי גברא אשטתיה בחמרא", ולכאורה אי נימא דיום השביעי כפשוטו, א"כ אין זה טענה כי בלשאצר שתה יין רק יום א' בלבד ולכן לא נעשה שיכור משא"כ אחשוורוש שתה ז' ימים ולכן נעשה שיכור, ועכצ"ל דגם אצל אחשוורוש היתה יום א' ומאי יום השביעי דקאי על שבת.

בספיקא איתא רמז ביום השביעי דהיינו בשבת קודש כטוב לב המלך [כידוע בזוה"ק שכל מקום שבו המלך הכונה על מלכו של עולם] "ביין" דהיינו מה שאומרים קידוש והבדלה ומקדשים את השבת קודש, זה גרם שיהיו לבני ישראל נס והצלח.

ציערת נצח ח"א דרוש י"ז הביא צנס הרוקח כי ביום השביעי שהיתה בשבת קודש לא הלכו ישראל לסעודה, כי בפסוק כי שהסעודה היתה בחצר גינת ביתן המלך, ולכאורה יפלא מה לי באיזה מקום היתה הסעודה, אלא הפסוק מגלה ענין נפלא שכיון שהסעודה היתה בגינה ע"ג עשבים, לא הלכו בני ישראל שמה, כמבואר בהלכה שאין לשתות משקה על גבי עשבים שמה ישפוך משקים במקום זרעים, ושמה יתלשו עשבים המחוברים וכדומה, ושמו את השבת כראוי ולא השתתפו באותו סעודה, ומשום כך כשאסתר גזרה תענית עליהם שלשה ימים לילה ויום, שהם ששה עונות כנגד הששה ימים שאכלו הסעודות שם, אבל ביום השביעי לא הלכו ולא הצריכו תשובה לזה, ואדרבה בזכות שמירת שבת הגיד בעדם לראות מיתת ושתי המורשת [כמבואר בגמ' שהרגה בנות ישראל ועבדה עמם עבודה קשה], ועי"ז הגיע אסתר למלכות.

המן רמז בעץ הדעת שהוא פירוד בין העולם להקב"ה, מרדכי הוא קטורת שמחבר ישראל לאביהן שבשמים, כמו הכה"ג עש"ן הקטורת שמגלה את ההסתר. אשר קרן מקרה כח עמלקים כישוף מתחת השמים, שמכחישים כח פמליא של מעלה בית המקדש הקשר למעלה למטה ולכן קודם בנין ביהמ"ק הוצרך להיות מחיית עמלק.

עי' זוה"ק ח"ג דף י"א שהקטורת היתה בא רק לשמח כמש"כ במשלי כ"ז שמן וקטורת ישמח לב בזמן שאין ביהמ"ק כח התפילה מקשר כמש"כ תהלים קמ"א תכון תפילת קטורת לפניך, ומלינו כמג"י פרשת תולדות ראה ריח בני כריח השדה שהרגיש ריח הקטורת ואף שבמדרש איתא שהריח השדה דהיינו ביהמ"ק בחורבנה שנאמר ציון שדה תחרש, אמנם הכונה שדוקא בזמן החורבן עדיין הרגיש יצחק ריח הקטורת.

תשורי מראש אמנה עי' רש"י שישיראל ישורו על תוקף אמונתם בימי הגליות. ימים אשר אין בהם חפץ עי' שבת קנ"א דהיינו לימות המשיח, ולכן ימי הפורים לא נבטלים כמבואר ברמב"ם סוף הל' מגילה וחנוכה כי שם הראו גודל האמונה אפילו בזמנים קשים, וזה הענין הדר קבלוהו בימי אחשוורוש שקיבלו באהבה אפילו במצב של הסתר. [המעשה עם הרה"ק מצלעלזא שאמר על בחור שהלך לצבא ועכ"ז למד בהתמדה גדולה שהוא מעבב ביאת המשיח שהנח"ר למעלה אין לשער].

צנני ישכר איתא ליהודים היתה אורה זו תורה ועד אז היה כמו נר מצוה שעבירה מכבהו משא"כ לאח"כ נעשה בחינת אור כמבואר סוטה כ"א, שאז למדו תורה מתוך הדחק וזהו סימן של אהבה. ענין סעודת פורים עד שלא ידע שחטאו במשתה ותשובה צריך להיות באותו מצב.

מבני בניו של המן למדו תורה בב"ב ובע"כ שזה היה ר' שמואל בר שילת. ועי' צסל סלכות בשמות האמוראים שהיה משורש קין כמו סירא ור"ת מן השמים נלחמו וכן הכוכבים נלחמו ממסילותם ר"ת המן, וזה פי' בב"ב ח. מצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד אלו מלמדי תינוקות כגון רב שמואל בר שילת, והזכיר כוכבים שזה הכח נלחם בסירא ובהמן אם מזרע היהודים וגו'. אם לוקחים את השורש הקדושה מתוך הקליפה הכל נופל, שיל"ת ר"ת שויתי י' לנגדי תמיד, ולכן השמות הם ר"ת של יבא המלך והמן היום כי היה אחיזה בר"ש בר שילת, ולכן אם מזרע היהודים שמרדכי כינס את תינוקות של בית רבן והפרידם מהמן וכיון שכה ר' שמואל בר שילת מצדיקי הרבים מלמד תינוקות יצא ממנו, נפול תפול. ובנו ר' יהודא הוא בעל המימרא משנכנס אדר מרבים בשמחה.

שמעתי צנס המגילה ר' יחזקאל לעווינטעיין ז"ל ליהודים היתה אורה זו תורה למה הוצרכו להוציא את המקרא מדי פשוטו, והסביר עפי"ז הגר"א שבכה קודם פטירתו והחזיק הציצית בידיו ואמר שעם כמה פרוטות אפשר לעשות כ"כ מצות בעולם הזה, נמצא שיש כמה השגות מהו חיים, הגוי ג"כ אינו רוצה ללכת מן העולם מחמת חייו של שכרות והוללות, אמנם חיי הגר"א היה מצות, וכמו כן והעיר שושן צהלה ושמחה אמנם מה היה השמחה של היהודים שההצלה הביא להם אור התורה ושמחת המועדים וכו'.

אסתר מוזכר במגילה נ"ד פעמים וכן המן ויש נ"ד אותיות בי' בני המן [הדן את דינינו], מרדכי מוזכר נ"ח פעמים והמן ביחד עם זרש ג"כ נ"ח פעמים.

ח' ימי חנוכה משלים הח' ימים שאין גומרים הלל [ן] ימי פסח וב' ימי ר"ה [ן] ופורים משלים יום הקדוש ולכן אין ביטול מלאכה.

אלי אלי למה עזבתני כשנוטלים אלי מימכאל וישראל נעשה מך ורש [בני יששכר]

הנה עין ה' אל יראוי מבואר בספה"ק [צלאמרי נועם פרשת צלאשית הביא כן צנס המגיל הקדוש מקאונזין זוק"ל] שצדיקים יש להם שליטה על האות עין, ועי' צלוהצ יסאל בליקוטים על מגילת אסתר מובא שהמן הרשע כתב הגזירה לאבדם וסתר רצה לפעול שישתנה לעבדם, וכן מות למעות, נגע לענג, עקרה לקערה [עי, בן יהודיע שבת קי"ט ובב"ב ט"ז] הקב"ה יהיב מזוני לחיי, ויהי רעב בארץ מעות רב, בעגלה ערופה הבא על צרת עין עינינו לא ראו, דוד המלך חצות לילה ע' שנה של אדם להפוך מיתה וזיעת אפיך והריגת הכל ומיתת קין, ולכן אמר חצות לילה אקום ענין תחיה רוח צפונית מרפא, פשטו ידיכם בגדוד פרנסה ולטהר אשה לבעלה בני, לעיני כל ישראל וישכון ישראל עין [יש כאן כמה גימ' למרדכי ואסתר] כתנור עור אור לתקן הע' בראותם יחד תכלת מרדכי, עין בעין יראו בשוב ה' ציון בגימ' בימי מרדכי ואסתר, כל עבודת הקרבנות להשפיע על העולם [עי' כתובות י משבח מזין וערבה לה' להפוך רעב לערב, ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן, עי' מש"כ פרשת צו, והקרוב אליו וגו' עבודת הקרבנות

להיות עושים את ימי הפורים איתא בספרי קודש [רבי צוק הכהן ועול] שהיהודים עושים את ימי הפורים והם המשפיעים לפעול קדושת היום, איתא בחז"ל אל תקרי יהודי אלא יחדי

נישמח ישראל איתא שהלימוד של פורים שהמן הגיע ממש ברגע המיוחד לנס, אם היה מגיע קודם אולי היה יכול לפעול ח"ו תליית מרדכי אם היה מגיע מאוחר היו היועצים מציעים איזה דבר טוב בשבילו הוא הגיע ברגע המיוחד.

ז' משקים שהם מכשירים את האוכל ואלו הן: יין דם שמן חלב טל דבש מים - יין זה פורים, דם זה פסח בדמין חיי, שמן זה חנוכה, חלב זה שבועות, טל זה יוכ"פ אהיה כטל לישראל, דבש זה ר"ה בגימ' אב הרחמן, ומים זה סוכות.

לע"נ

הרה"ח ר' פינחס בן הרה"ח ר' בנימין בינוש וזנובים זצ"ל

אשר הלך לעולמו לאחר שהודכן ביסורים קשים וקבלם באהבה בשב"ק פור' שמיני לסדר 'בקרובי אקדש' - בניסן תשע"ז

